**C U R T E A  D E  A P E L  N O R D**

Dosarul nr.21rji-1226/24 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Nr. PIGD 1-22100129-03-21rji-19092024 Judecător Igor Negreanu

**D E C I Z I E**
În numele Legii

23 ianuarie 2025

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
În completul compus din:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților recursurile declarate de Directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina, comisar-șef de justiție, Veaceslav Dascal și condamnatul Cuciuc Veacesalav împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 29 aprilie 2024 la cererea **condamnatului Cuciuc Veaceaslav** cu privire la aplicarea Legii nr.243/2021 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Ținând cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei prezentate instanței, Colegiul penal,-

**C O N S T A T Ă :**

La 12.07.2022, la Judecătoria Orhei (sediul Rezina) a fost înregistrat spre examinare demersul directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, privind aplicarea prevederilor art.7 alin.(1) lit.d) din Legea nr.243/2021 cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința condamnatului Cuciuc Veaceslav, în motivarea demersului invocându-se că Cuciuc Veaceslav a fost condamnat la data de 29.03.1999 prin sentinţa Tribunalului în baza art.119 alin.(3), art.227 alin.(2), art.$227^1$ alin.(2), 218 alin.(2) Cod penal, art.218 alin.(3), art.88 pct.4),6) Cod penal, art.$206^1$ alin.(2), cu aplicarea art.39 şi 40 din Codul penal (red.1961) la detenţiune pe viaţă.

Sentinţa instanţei de fond a fost contestată pe căile ordinare de atac însă prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel din 18 ianuarie 2000 au fost respinse apelurile procurorului, părților vătămate și a inculpaților, ca nefondate, cu menţinerea sentinţei Tribunalului Bender din 29 martie 1999.

Sentința a intrat în vigoare la data de 27 martie 2000. Începutul termenului 21 aprilie 1998. La 29 iunie 2022 a executat efectiv: 24 ani 2 luni și 8 zile.

A fost caracterizat pozitiv iar rezultatul evaluării riscului de recidivă este mediu.

Comisia specială a Penitenciarului nr.17 Rezina în ședința din 29.06.2022 a decis că condamnatul întrunește condițiile prevăzute de art.1 al Legii nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX- a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 aprilie 2024 s-a respins demersul directorului Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea prevederilor Legii 243/2021 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova în privința condamnatului Cuciuc Veaceslav.

Împotriva încheierii nominalizate a declarat recurs directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina, Dascal Veaceslav solicitând admiterea recursului înaintat de către Penitenciarul nr. 17 – Rezina, anularea încheierii Judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 29 aprilie 2024, cu adoptarea unei noi hotărârii prin care să fie admis Demersul Penitenciarului nr. 17-Rezina, cu aplicarea în privinţa condamnatului la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav, a dispoziţiilor alin.(l) lit. d) al art.7 din Legea nr. 243/2021, comutarea pedepsei cu 30 ani închisoare.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- la baza înaintării demersului a servit faptul, că condamnatul la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav, întruneşte condiţiile prevăzute de art. 1 al Legii nr. 243/2021 şi anume în calitate de condamnat se caracteriza pozitiv (calificativ stabilit de comisia penitenciară la data de 24.06.2022, urmare a aprobării Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei şi despre comportamentul condamnatului) şi fiind evaluat psihologic de către psihologul, care este şi membru al comisiei speciale din cadrul instituţiei penitenciare, care a constatat că deţinutul nominalizat prezintă ”risc de recidivă mediu”

- în cadrul şedinţei de judecată reprezentantul Penitenciarului nr. 17-Rezina, a prezentat probele respective întru susţinerea demersului înaintat. De asemenea, în susţinerea demersului s-a menţionat că condamnatul la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav întruneşte condiţiile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. d) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.

- la fel, condamnatul la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav precum şi avocatul acestuia, au susţinut demersul înaintat, invocând faptul că Cuciuc Veaceslav, întruneşte condiţiile stabilite de legiuitorul în vederea solicitării admiterii demersului instituţiei penitenciare.

- cu referire la concluzia instanţe referitor la faptul că condamnatul la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav, la momentul emiterii încheierii nu putea fi considerat drept o persoană cu caracteristică pozitivă, iar riscul de recedivă mediu, nu este temeinic apreciat, în corespundere cu dispoziţiile alin.(1) al art.1 a Legea nr. 243/2021, totuşi la data de examinării la comisia specială din cadrul instituţiei penitenciare şi la înaintarea demersului în instanţa de judecată privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243/2021, condamnatul menţionat a fost caracterizat pozitiv, evaluat psihologic şi prezentă ”risc de recidivă mediu” şi nu dispune de sancţiuni nestinse.

- consideră că demersul instituţiei penitenciare este legal şi întemeiat iar, în privinţa condamnatului pot fi aplicate prevederile art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243/2021.

- în cadrul şedinţei de judecată reprezentantul penitenciarului a prezentat un şir de materiale şi acte probatorii privind constatările comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 17-Rezina în vederea admiterii demersului înafritat, pe care instantă a neglijat să le dea o apreciere, catalogând per ansamblu că informaţia ce nu justifică întrunirea condiţiilor stabilite întru aplicarea actului de clemenţă faţă de condamnatul la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav, or, în opinia instanţei de judecată acesta prezintă un risc sporit de recidivă. Conform anexei nr.6 pct. 53 al capitolului VI din Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate, psihologul penitenciarului realizează evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia şi fişa de evaluare a riscului de recidivă .

- instanţa de judecată nu este în drept să efectueze ingerinţa în activitatea comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 17-Rezina, deoarece în

conformitate cu pct. 52 al Ordinului Ministerului Justiţiei nr. 44 din 18.02.2022 ”Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate”, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, comisia specială este în drept să aprobe raportului de evaluare a condamnatului, evaluarea psihologică privind riscul de ricidivă în privinţa condamnatului evaluat.

- administraţia Penitenciarului nr. 17 - Rezina, consideră că decizia comisiei speciale din 29.06.2022 prin care s-a dispus înaintarea demersului către instanţa de judecată cu privire la aplicarea către condamnatul la detenţiune pe viaţă Cuciuc Veaceslav prevederilor alin.(1) lit. d) al art.7 din Legea nr. 243/2021, este legală şi întemeiată.

De asemenea încheierea instanței de fond a fost contestată cu recurs și de către condamnatul Cuciuc Veaceslav care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală ca fiind ilegală şi neîntemeiată, a încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.04.2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care demersul penitenciarului să fie admis integral, comutând pedeapsa detenţia pe viață cu 30 ani închisoare.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- la emiterea încheierii judecătoreşti, judecătorul de instrucţie şi-a depăşit competentele descriind opinia şi concluziile sale, care nu au fost puse în discuţie.

- la judecarea cauzei în instanţa de fond, au fost admise erori de drept, or, în parte descriptivă a actului judecătoresc au fost indicate datele incorecte şi neveridice referitor la informația conținută în dosarul personal al condamnatului privind diverse aspecte: infracțiunea comisă, prejudiciul cauzat la caz, recunoașterea vinovăției etc.

- judecătorul de instrucţie nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluţionarea cauzei, iar concluzie instanţei de judecată a fost adoptată în contradicție cu Decizia Curţii de Apel Chişinău din 23.10.2023, aplicând eronat normele de drept. Erorile judiciare se exprimă prin modul de cercetare şi apreciere eronată a prevederilor Legii 243/2021 cu privire la amnistie şi Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate prin Ordin MJ nr. 44/2022 din 18.02.2022, de gradul de percepţie şi analiză a materialelor cauzei raportat la conţinutul normativ pe care se bazează demersul, or nu a fost examinat nici unul din argumentele prezentate instanţei în favoarea sa în calitate de condamnat.

- consideră că încheierea instanței de fond este  neîntemeiată, fiind emisă prematur, fară a fi dată o apreciere corectă circumstanțelor cazului, deoarece nu s-a asigurat investigarea suficient de minuţioasă şi eficientă a argumentelor prezentate instanţei, motiv pentru care este pasibilă anulării, or aceasta nu este completă, de manieră a condiţiona adoptarea unei soluţii legitime pe caz.

- consideră că demersul administraţiei Penitenciarului nr. 17 Rezina privind aplicarea actului de amnistie faţă de el, este întemeiat şi urmează a fi admis, iar încheiere din 29.04.2024 casată

- legiuitorul expres a prevăzut că, aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei, şi numai în cazul în care a fost refuzată de comisia specială persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată.

- evaluarea are un rol important în înţelegerea factorilor de risc, prin stabilirea trăsăturilor de personalitate semnificative, care predispun persoana infractorului la manifestarea comportamentului riscant pentru săvârşirea de infracţiuni.

- executând pedeapsa închisorii, el, condamnatul Cuciuc Veaceslav a fost evaluat de Comisia specială privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate din cadrul Penitenciarului nr. 17 - Rezina. Propunerea privind aplicarea amnistiei aparține administraţiei locului de detenţie. Demersul administraţiei a fost examinat la şedința< Comisiei speciale, unde membrii comisiei, unanim au decis ”de a înainta în Judecătoria Orhei sediul Rezina demersul privind aplicarea faţă de condamnatul Cuciuc Veaceslav a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversar XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021. Mot se caracterizează pozitiv, riscul de recidivă este mediu”.

- întru confirmarea soluţiei adoptate Comisia specială privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate a prezentat următoarele însuşiri în calamitate de probe: -extras din procesul-verbal al şedinţei Comisiei Penitenciarului nr. 17 - Rezina, unde s-a hotărât a elibera condamnatului Cuciuc Veaceslav raportul de evaluare cu calificativul ”pozitiv”, raport de evaluarea despre realizarea programului individual de executarea a pedepsei și despre comportamentul condamnatului. Ca urmare, membrii Comisiei penitenciarului au

ajuns la concluzia că, condamnatul are un comportament ”pozitiv”; certificat de sancţiunu și stimulări; fişa de evaluare a riscului de recidivă, întocmită în baza Metodologiei elaborată în vederea descrierii procesului de evaluare a riscului de recidivă a condamnaţilor care cad sub incidenţa Legii nr. 243/2021 privind amnistia, potrivit căreia condamnatului i-a fost stabilit riscul de recidivă ”mediu”.

- reieşind din materialele prezentate de către Comisia specială din cadrul Penitenciarului nr. 17 Rezina şi dosarului personal, el a fost condamnat în baza art. 145 Cod penal,pentru omorul unei persoane, care se atribuie la categoria infracţiunilor excepţional de grave; prejudiciul material şi moral în beneficiul victimelor a fost achitat pe deplin; vina în săvârşirea infracţiunii a recunoscut pe deplin şi se căieşte sincer pentru faptele săvârşite; nu i-a fost redus anterior termenul de pedeapsă pentru aceeaşi infracţiune în temeiul unui act de amnistie sau de graţiere etc. Deci, art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la amnistie impune restricţii pentru infracţiuni prevăzute de art. 145 din Codul penal, totodată, în privinţa lui nu pot fi aplicate prevederile art. 4 şi 5 din Lege, care prevede absolvirea de executarea pedepsei.

- absolut fondat se poate de considerat că el, în calitate de condamnat, cade sub incidenţa prevederilor art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la amnistie, or, a fost condamnat până la intrarea în vigoare a prezentei legi, fiindu-i stabilită pedeapsa cu condamnare la detenţia pe viaţă; nu i se pot aplica prevederile art. 4-6 din prezenta Lege, anterior nu i-a fost redus termenul de pedeapsă pentru aceeaşi infracţiune în temeiul unui act de amnistie sau de graţiere, iar la moment actual a executat efectiv din pedeapsă, mai mult de 26 ani, mai mult, lipsesc careva interdicţii legale stipulate în actul de amnistie privind reducerea termenului pedepsei (comutarea ei).

- conform art. 1 alin. (1) din Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, se reţin doar 3 (trei) condiţii obligatorii în vederea posibilităţii aplicării amnistiei faţă de persoanele bănuite, învinuite, inculpate, sau după caz condamnate. În asemenea circumstanţe, atestă cu certitudine faptul că, de către el sunt întrunite toate condiţiile impuse de Lege, deci la examinarea demersului instanţa de fond, era obligată să verifice dacă sunt întrunite aceste condiţii şi să decidă dacă va aplica sau nu actul de amnistie.

- judecătorul nu este în drept să se expună în privinţa calităţii evaluării condamnatului şi să pună la dubii concluziile specialiştilor, mai ales a psihologului,

or, judecătorul nu are calitate de psiholog, şi nu poate să indice psiholgului cum să facă o evaluare. La fel indică că fişa de evaluare a riscului de recidivă se prezintă şi se argumentează de către psiholog s-au consilierul de probaţiune în cadrul şedinţei comisiei speciale pentru fiecare condamnat în parte. Procedura de evaluare a riscului de recidivă se desfăşoară în biroul psihologului şi doar de către un psiholog. Interviul se realizează în câteva şedinţe la necesitate, se aplică testele psihologice şi /s-au chestionare etc. Concluzia expertului/specialistului nu poate fi pusă la îndoială doar în baza unor aprecieri personale ale judecătorului.

- consideră că, instanţa de fond nu era în drept să pună la îndoială concluziile expuse în Fişa de evaluare a riscului de recidivă întocmit de către un expert care a constatat că, riscul de recidivă la condamnatul fiind ”mediu”.

- instanţa a făcut trimitere la factori criminogeni, dar cu regret nu a menționat despre existenţa factorilor protectivi, cei care sunt mai mulți decât cei criminogeni.

- instanţa de fond nu era în drept să se expună asupra calităţii evaluării, ci urma doar să verifice dacă sunt sau nu întrunite condiţiile necesare.

- consideră concluziile efectuate ca fiind greşite şi eronate, ba mai mult, instanţa de fond era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat prevederile legale şi a pronunţat o încheiere nemotivată.

- elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea încheierii atacate, rejudecând cauza cu adoptarea unei noi hotărâri prin care demersul penitenciarului să fie admis integral.

- cercetând cu maximă diligenţă argumentele prezentate în adresa Curţii de Apel Chişinău, notează că dosarul respectiv conţine mai multe elemente susceptibile, să o facă să se ajungă la o concluzie în prezenta cauză. Or, anume din dosarul personal al lui în calitate de condamnat, se constată că, este caracterizat pozitiv, faţă de personalul penitenciarului are comportament adecvat nu înjură sau ameninţă colaboratorii. Faţă de consumul de băuturi alcoolice sau alte substanţe narcotice nu prezintă interes, nu se autoagresează. În timpul ispăşirei pedepsei penale nu a săvârşit o altă infracţiune sau careva tentative de evadare. Timpul liber îl petrece în sala spotrivă, frecventează biblioteca, biserica creştină ortodoxă. Din punct de vedere psihologic, dinamica sferei psiho-emoţionale şi de comportament

pe ultima perioadă sa evedenţiat următoarele: stabil emoţional, comportament adecvat cu tendinţe sporite în atingerea scopurilor, comunicabil, încrezut în sine, personalitate echilibrată, dispune de autocontrol, independent, prietinos, amabil, uşor adaptabil, în relaţii inerpersonale nu întâmpină greutăţi, creează impresia unui om organizat, acomodat, realist în ceea ce gândeşte şi cum procedează. Aspectele sociale relevante: dispune de loc de trai, manifestă comportare prosocial prin atitudinea faţă de normele sociale etc.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală: *”recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces”*.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursurilor declarate de administrația Penitenciarului nr.17 și condamnatul Cuciuc Veaceslav, părțile nu au depus referință.

Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate prin prisma argumentele invocate în recursuri, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art.469 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, *instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie sau stingerea executării pedepsei.*

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul reține, că judecând demersul Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea în privința condamnatului Cuciuc Veaceslav a actului de amnistie, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în cererea condamnatului, corect ajungând la concluzia privind respingerea ca neîntemeiată a acestuia.

Verificând legalitatea încheierii atacate sub aspectele relatate în cererile de recurs, Colegiul penal reține, că temeiurile menționate de recurenți nu şi-au găsit confirmare în cauza dată, or, instanța de judecată întemeiat a statuat, că analizând concluzia Comisiei Speciale a Penitenciarului nr.17 Rezina din 01 noiembrie 2022, privind riscul ”mediu” de recidivă a condamnatului, precum și caracteristica

”pozitivă” în raport cu dosarul personal al condamnatului care a fost cercetat în ședința de judecată, se consideră că aceste concluzii sunt pripite și neîntemeiate, or conform anexei nr.6 la Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin ordinul MJ nr.44 din 18.02.2022, *prin risc de recidivă* se înțelege probabilitatea calculată de apariție a unui eveniment/incident/comportament repetitiv sau recădere a unui comportament infracțional. *Riscul mediu de recidivă* semnifică – prezența redusă a factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni, dar prematură pentru diminuarea comportamentelor negative viitoare.

Relevant soluționării demersului înaintat la caz de administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina, s-a reținut și faptul, că amnistia reprezintă, în sine o cauză reală de excludere a răspunderii penale, având ca efecte cu privire la toți participanții la săvârșirea infracțiunii, însă, deoarece aceasta este incidentă in rem, și nu in personam, consecințele pot surveni numai dacă sunt îndeplinite anumite condiții personale, iar, prin intermediul prevederilor art.1 alin.(1) din Legea nr.243 din 24.12.2021, legiuitorul indică expres condițiile fără respectarea cărora nu poate fi pusă spre examinare cererea şi anume: prezentarea dovezilor despre caracteristica pozitivă pe parcursul executării pedepsei, raportul evaluării psihologice că condamnatul care urmează a fi amnistiat prezintă un risc de recidivă mediu sau redus.

Totodată, rămânând solidar cu soluția adoptată de instanța de fond Colegiul penal notează că deși întrunirea condițiilor menționate supra urmează a fi stabilită prioritar de către comisia specială instituită în acest sens în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, judecătorul apreciază că chiar dacă din perspectiva instituției penitenciare care de altfel a şi înaintat demersul, condamnatul este pasibil amnistierii, aşa cum legiuitorul instituie prerogativa aplicării amnistiei anume instanței de judecată, este cert că rolul instanței de judecată nu poate fi redus doar la constatarea existenței condițiilor impuse de lege ci şi la analizarea în ansamblu a tuturor probelor care au stat la baza emiterii unor astfel de calificative din partea instituției penitenciare, prin studierea dosarului condamnatului, ascultarea acestuia dar şi a ține cont de poziția reprezentantului organului procuraturii care în temeiul art.1 al Legii nr.3/2016 cu privire la procuratură, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății şi garant al respectării drepturilor omului.

Legiuitorul a prevăzut că constatarea comportamentului pozitiv pe parcursul executării pedepsei penale se desprind ca urmare a resocializării penitenciare a condamnatului, reprezentând per ansamblu un proces complex, care constă în activitățile socio-educative desfășurate de personalul penitenciar prin intermediul unui complex de măsuri cu caracter educativ, juridic, social, organizatoric, psihopedagogic etc., activități ce sunt aplicate în scopul modificării sistemului lui de valori antisociale având ca scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnați, cât şi de către alte persoane, numărul de stimulări pe perioada detenției, numărul sancțiunilor disciplinare, numărul de participări în activitățile educative în cadrul penitenciarului, caracteristica din partea membrilor de familie, cunoscuți, rude și prieteni, numărul condamnărilor, situația familială, predispoziția deținutului de a repara prejudiciul moral și material.

De asemenea instanța de recurs consideră întemeiată poziția instanței de fond și în aspectul în care la motivarea soluției emise, s-a reținut faptul, că conform certificatul privind sancțiunile și stimulările aplicate condamnatului pe parcursul detenției, se constată că, el a fost sancționat disciplinar, de 27 ori, stimulat doar de 4 ori, contrar alegațiilor condamnatului-recurent prejudiciul material şi moral în beneficiul victimelor nu l-a achitat, pasiv participă la activitatea de resocializare şi instruire profesională.

Cu referire la dezacordul recurenților cu concluzia instanței, Colegiul penal va rămâne solidar cu soluția la caz și în aspectul în care s-a reținut la caz că conform anexei nr.6 al Regulamentului-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, rezultă că prin ”risc ridicat de recidivă” se înțelege predominarea factorilor criminogeni ce condiționează o recădere infracțională; *”risc mediu de recidivă”* – prezența redusă a factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni, dar prematură pentru diminuarea comportamentelor negative viitoare; „risc redus de recidivă” – prezența redusă sau lipsa factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni și duc la încetarea comportamentelor negative viitoare”. Potrivit anexei nr.7 al Regulamentului-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, rezultă trei categorii a nivelului de recidivă și anume, ”scăzut”, ”mediu”, ”sporit”.

Astfel, obiectiv s-a indicat și la faptul, că evaluarea psihologică a condamnatului trebuie să aibă o desfășurare logică, pornind de la identificarea

antecedentelor persoanei, vizând atât informații privitoare la condamnările anterioare, cât și la istoria comportamentală a celui evaluat. Urmează identificarea comportamentului infracțional și circumstanțele în care acesta s-a produs: starea condamnatului până la săvârșirea infracțiunii (vârsta, circumstanțele, acțiunile, gândurile etc.); evaluarea proprie a infracțiunii săvârșite de către condamnat (recunoaște sau nu vina); analiza alternativelor comportamentului infracțional și de ce nu au fost folosite; studierea sferei etico-morale (i-a fost greu să ia decizia, cât de ușor a luat-o, dileme morale), precum și consecințele comportamentului acestuia. În evaluarea personalității condamnatului, este necesar a stabili dacă factorii de risc persistă în continuare.

În același context, Colegiul penal apreciază ca fiind irelevante și selective concluziile administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, precum și ale condamnatului Cuciuc Veaceslav referitor la aplicabilitatea actului de amnistie în cazul ultimului în acest sens referindu-se la stimulările avute, or, reieșind din același certificat se atestă că pe parcursul detenției, Cuciuc Veaceslav a fost sancționat disciplinar cu un număr esențial mai mare (27) decât stimulat (4), situație ce atestă că condamnatul pe parcursul ispășirii pedepsei are un comportament deviant și nu putea fi caracterizat pozitiv, nepersistând o stabilitate în acțiunile și comportamentul acestuia.

La caz, contrar alegațiilor condamnatului se reține, că deși din dosarul personal al lui constată că, este caracterizat pozitiv, faţă de personalul penitenciarului are comportament adecvat nu înjură sau amenință colaboratorii. Faţă de consumul de băuturi alcoolice sau alte substanțe narcotice nu prezintă interes, nu se autoagresează. În timpul ispășirii pedepsei penale nu a săvârșit o altă infracțiune sau careva tentative de evadare. Timpul liber îl petrece în sala sportivă, frecventează biblioteca, biserica creștină ortodoxă. Din punct de vedere psihologic, dinamica sferei psiho-emoţionale şi de comportament pe ultima perioadă sa evidențiat următoarele: stabil emoțional, comportament adecvat cu tendințe sporite în atingerea scopurilor, comunicabil, încrezut în sine, personalitate echilibrată, dispune de autocontrol, independent, prietinos, amabil, ușor adaptabil, în relații interpersonale nu întâmpină greutăți, creează impresia unui om organizat, acomodat, realist în ceea ce gândește și cum procedează. Aspectele sociale relevante: dispune de loc de trai, manifestă comportare prosocial prin atitudinea față de normele sociale etc totuși aceasta a fost formulată în termeni vagi și nu prezintă un profil psihologic clar al condamnatului și o analiză amplă a

personalității acestuia ce ar aduce claritate în chestiunile cât de des s-a produs comportamentul infracțional al persoanei în trecut; prezintă sau nu la moment condamnatul pattern-uri ale acelui comportament; cât de regulat/sistematic s-a produs acel comportament infracțional și în ce circumstanțe; cum a fost acest comportament infracțional afectat în timp de activitățile de resocializare petrecute în penitenciar; care sunt schimbările în personalitatea condamnatului ce permite a considera că acesta nu va mai comite acțiuni atipice cu caracter antisocial.

Or, la caz, atât în concluzia comisiei speciale a Penitenciarului nr.17 Rezina, din 29.06.2022, *care a fost ulterior susținută de reprezentantul penitenciarului și ședința de judecată*, cât și potrivit extrasului din procesul-verbal nr. 15 al ședinței Comisiei Speciale a Penitenciarului nr. 17 Rezina din 01 noiembrie 2022, privitor la comportamentul pozitiv al acestuia și înaintarea demersului Penitenciarului nr.17 Rezina, privind aplicarea prevederilor Legii 243/2021, nu s-a ținut cont nici de infracțiunea pentru care a fost condamnat la detențiune pe viață, nici circumstanțele concrete de fapt ce ar genera o claritate la caz vis-a-vis aplicabilitatea actului de amnistie.

Colegiul penal în susținerea respingerii demersului administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina privind aplicarea actului de amnistie în privința condamnatului Cuciuc Veaceslav, relevă că ținând cont de hotărârile instanţelor judecătorești prin care au fost stabilite circumstanțele săvârșirii faptelor imputate condamnatului Cuciuc Veaceslav, examinate şi reexaminate circumstanțele atenuante şi agravante ale cauzei dar mai cu seamă atitudinea condamnatului faţă de faptele săvârșite, toate care au stat la baza individualizării pedepsei definitive, just s-a notat că că condamnatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptelor incriminate, această recunoaștere, fiind una voalată sub termenii de ”vina recunoaște şi se căiește sincer”, în acest sens fiind irelevante pretențiile condamnatului inserate în cererea de recurs înaintată la caz.

Totodată, just și obiectiv, reieșind din materialele cauzei, inclusiv copiile materialelor din dosarul personal al condamnatului s-a constatat cu certitudine faptul, că fișa de evaluare a riscului de recidivă a condamnatului este precară, nu conține argumentarea şi analiza modului de apreciere a factorilor protectivi.

Astfel potrivit alin. (1) al art.1 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a cărei aplicare se solicită de către condamnat, prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi

persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8.

În corespundere cu art.7 alin.(1) lit.d) persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art.4-6 i se comută pedeapsa după cum urmează: la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață.

Contrar celor invocate în cererile de recurs, de către recurenți s-a omis a se menționa despre faptul, că Cuciuc Veaceslav anterior a mai fost condamnat prin sentința Judecătoriei Bender din 19.07.1995 în baza art.227 alin.(2), art.119 alin.(3), art.121 al.(2) p.1, 2, 7 Cod penal (redacția an.1961) la 5 ani privațiune de liberate, astfel, condamnatul până la săvârșirea infracțiunilor pentru care execută la moment pedeapsa, a fost atras la răspundere penală, dinamica infracțională fiind în creștere, fapt care, de altfel a fost reținut și de către evaluator la întocmirea fișei de evaluare a riscului de recidivă.

Ținând cont de cele menționate și constatate *supra*, Colegiul penal conchide că instanța de fond întemeiat a considerat că condamnatul Cuciuc Veaceslav nu poate fi caracterizat pozitiv, iar în privința aprecierii riscului, persistând dubii rezonabile privitor la aprecierea riscului, ca risc mediu de recidivă, astfel Colegiul penal în combaterea pretențiilor apărătorului și a administrației Penitenciarului nr.17 Rezina consideră că la speță just s-a constatat în temeiul art.1 alin.(1) al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inaplicabilitatea prevederilor art.7 alin.(1) lit.d) ale Legii vizate, în acest sens recursurile administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina și a condamnatului Cuciuc Veaceslav urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea în vigoare a încheierii judecătorului de instrucție.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, Colegiul penal,-

**D E C I D E :**

Respinge ca nefondate recursurile declarate de Directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina, comisar-șef de justiție, Veaceslav Dascal și condamnatul Cuciuc

Veacesalav împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data 29 aprilie 2024 la cererea condamnatului Cuciuc Veaceaslav cu privire la aplicarea Legii nr.243/2021 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței Ghenadie Liulca

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache